

Praha: 04.09.2019
Číslo jednací: 114672/2019/KUSK
Spisová značka: SZ_080662/2019/KUSK
Vyřizuje: Bc. Hana Křížová / I. 510
Značka: OŽP/HK

ZÁVĚR ZJIŠŤOVACÍHO ŘÍZENÍ

podle § 7 odst. 5 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“)

Identifikační údaje

Název záměru: Úholičky – úprava tělesa skládky odpadů
Umístění záměru: kraj: Středočeský
obec: Úholičky, Tursko
k. ú.: Úholičky, Tursko

Kapacita (rozsah) záměru:

Předmětem záměru je úprava tvaru tělesa skládky v k.ú. Úholičky a Tursko.

Stávající kapacita skládky	2 827 000 m ³
Navýšení kapacity po realizaci záměru	o 300 000 m ³ (tj. cca 540 tis. t)
Úprava tvaru navýšením vrchlíku skládky	o cca 10 m
Rozloha úpravy tvaru (dotčená plocha vrchlíku)	4,2 ha
Kapacita jímky na průsakové vody	3 000 m ³
Původní ukončení aktivního skládkování	rok 2020
Prodloužení doby aktivního skládkování	cca 3 roky (za předpokladu, že se nezmění objem ukládaného odpadu) - tedy do roku cca 2023

Charakter záměru: Skládky byla uvedena do provozu v roce 1995 a umožňuje ukládání odpadů kategorie „O“ – ostatní. Úprava tvaru tělesa skládky je navržena za účelem pokračování skládkové činnosti v prostoru již existujícího provozovaného skládkového areálu, s využitím stávajícího dopravního napojení, inženýrských sítí a smluvních vztahů s producenty odpadu. Úpravou tvaru se rozumí výšková úprava a dotvarování doposud nezrekultivované části tělesa skládky. Cílem záměru je prodloužení návozu odpadů a posunutí doby do uzavření a konečné rekultivaci skládky po ukončeném skládkování v souladu s platnou legislativou. Po roce 2024 bude možno zařízení využívat pro ukládání odpadů, které nebude možno využívat materiálově nebo energeticky a nebude pro ně jiný způsob likvidace než skládkování. Kapacita skládky je dle územního rozhodnutí a integrovaného povolení 2 827 000 m³. Realizací výše uvedeného záměru dojde k navýšení kapacity skládky o 300 000 m³.

Technologický postup skládkování a související činnosti skládky při zahájení provozu navrhovaného záměru se nebude měnit. Ukládání bude denně soustředěno do vymezeného prostoru, tzv. aktivní plochy. Tato aktivní plocha bude denně průběžně zpevňována a překrývána inertním překryvem, provedeným technologickými materiály a technologickými odpady uvedenými v příloze provozního řádu skládky. Navýšená kapacita by měla být postačující po cca 3 roky ukládání odpadu, sníží-li se ukládané množství odpadů v důsledku lepšího materiálového či energetického využití, vystačí kapacita skládky i na delší dobu. Celková rekultivace skládky bude zahájena nejpozději do 3 let od ukončení skládkování.

Záměr je v souladu s platným územním plánem sídelního útvaru Úholičky ve znění změny č. 3 schválené 10.08.2015. Navrhovaný záměr se nachází v ploše PA Výroba, sklady, výrobní služby, pro kterou je určené využití mj. pro organizovanou skládku. Dle platného územního plánu Turska ze dne 23.09.2010 se pozemky skládky nacházejí v ploše NZ Plochy zemědělské – orná půda, pro něž platí, že využití pro skládku není přípustné. Záměr tedy neodpovídá podmínkám současného ÚP Turska.

Oznamovatel: FCC Regios, a.s., Úholičky 215, 252 64 Velké Přílepy

Zpracovatel oznámení: Ing. Luboš Štancl, AZ GEO, s.r.o., Antošovická 256/54, 711 00 Ostrava

Záměr „**Úholičky – úprava tvaru tělesa skládky**“ naplňuje dikci bodu 56 „Zařízení k odstraňování nebo využívání ostatních odpadů s kapacitou od stanoveného limitu 2 500 t/rok“ kategorie II přílohy č. 1 k zákonu.

V souladu s § 7 zákona bylo provedeno zjišťovací řízení, jehož cílem bylo zjištění, zda záměr může mít významný vliv na životní prostředí a zda bude posuzován podle zákona. Příslušným úřadem k zajištění zjišťovacího řízení byl Krajský úřad Středočeského kraje. Krajský úřad Středočeského kraje využil § 7 odst. 4 k prodloužení lhůty pro ukončení zjišťovacího řízení, jelikož se jedná o složitý případ s větším množstvím došlých vyjádření, která bylo třeba vyhodnotit a doporučit hlavní oblasti, které je třeba v dokumentaci dopracovat.

Na základě informací uvedených v oznámení záměru, písemných vyjádření dotčených územních samosprávných celků, dotčených orgánů, veřejnosti a dotčené veřejnosti a zjišťovacího řízení provedeného podle zásad uvedených v příloze č. 2 k zákonu dospěl příslušný úřad k závěru, že záměr

„Úholičky – úprava tělesa skládky“

může mít významný vliv na životní prostředí a bude dále posouzen podle zákona.

Oznamovatel předloží k projednání dokumentaci vlivů na životní prostředí ve smyslu § 8 zákona, zpracovanou dle přílohy č. 4 zákona.

V dokumentaci je nutné se především zaměřit na následující oblasti:

- zamezení úletů lehkých odpadů, včetně zamezení roznášení odpadů ptactvem;
- přízpůsobení technologického postupu po přijetí odpadu majícího vliv na pachovou situaci tak, aby došlo k zamezení obtěžování obyvatel zápachem;
- konkrétnější opatření na ochranu podzemních a povrchových vod a půdy;
- kumulace vlivů se záměry v okolí skládky Úholičky (konkretizovat provozu a možné kumulativní vlivy);

- posouzení vlivů na krajinný ráz;
- podrobnější porovnání nulové varianty a aktivní varianty (prodloužení doby skládkování minimálně o 3 roky), včetně všech vlivů z realizace záměru vyplývajících;
- upravení seznamu odpadů přijímaných na skládku tak, aby odpovídal skutečnému stavu a byl v souladu s platnou legislativou;
- v dokumentaci zohlednit a podrobně vypořádat všechny relevantní požadavky na vyhodnocení, doplnění a dále všechny připomínky a podmínky, které jsou uvedeny v obdržených vyjádření k oznámení.

Odůvodnění

Příslušný úřad obdržel dne 17.06.2019 oznámení záměru „Úholičky – úprava tvaru tělesa skládky“ zpracované podle přílohy č. 3 zákona. Příslušným úřadem k provedení zjišťovacího řízení je Krajský úřad Středočeského kraje. Oznámení záměru splňovalo náležitosti podle § 6 odst. 7 zákona, proto příslušný úřad oznámil dne 26.06.2019 zahájení zjišťovacího řízení zveřejněním informace na úřední desce Krajského úřadu Středočeského kraje. Oznámení bylo příslušným úřadem rozesláno k vyjádření dotčeným orgánům a dotčeným územním samosprávným celkům. V téže lhůtě bylo oznámení zveřejněno na internetu v Informačním systému EIA na stránkách CENIA – <http://www.cenia.cz/eia> pod kódem záměru STC2232.

Dle § 6 odst. 8 zákona mohla zaslat veřejnost, dotčená veřejnost, dotčené orgány a dotčené územní samosprávné celky písemné vyjádření k oznámení příslušnému úřadu do 30 dnů ode dne zveřejnění informace o oznámení, tj. do 26.07.2019. K vyjádřením zaslaným po lhůtě příslušný úřad nepřihlíží.

Zjišťovací řízení bylo provedeno na základě zhodnocení obsahu oznámení podle kritérií uvedených v příloze č. 2 zákona, a to s přihlédnutím k povaze a rozsahu záměru, jeho umístění a charakteristice předpokládaných vlivů záměru na veřejné zdraví a životní prostředí. Při hodnocení záměru dále vycházel příslušný úřad z obdržených vyjádření dotčených územních samosprávných celků, dotčených orgánů, dalších subjektů a veřejnosti. Příslušný úřad obdržel ke zveřejněnému oznámení odůvodněné připomínky ze strany samospráv obcí, České inspekce životního prostředí, zapsaného spolku a veřejnosti, s požadavkem na zpracování dokumentace dle přílohy č. 4 k zákonu. S přihlédnutím k těmto požadavkům, celkovému rozsahu včetně navýšení záměru a současnému zatížení lokality zejména v oblasti pachových látek, úletu odpadů, rizika kontaminace půdy, povrchových a podzemních vod, dospěl Krajský úřad Středočeského kraje k výše uvedenému závěru zjišťovacího řízení. Dokumentace by měla být zaměřena na výše uvedené oblasti včetně zohlednění a vypořádání všech doručených vyjádření.

Příslušný úřad obdržel řadu relevantních odůvodněných připomínek a požadavků ke zpracování dokumentace dle přílohy č. 4 k zákonu. S přihlédnutím k těmto požadavkům dospěl krajský úřad k uvedenému závěru zjišťovacího řízení, že záměr „Úholičky – úprava tvaru tělesa skládky“ má významný vliv na životní prostředí a bude dále posouzen podle zákona. Pro zpracování dokumentace byly specifikovány výše uvedené oblasti.

Seznam subjektů, jejichž vyjádření příslušný úřad obdržel v průběhu zjišťovacího řízení a jejich vztah ke kritériím v příloze č. 2 k zákonu:

Středočeský kraj – vyjádření č.j. 099291/2019/KUSK ze dne 15.07.2019

Obec Úholičky – vyjádření č.j. 736/2019 ze dne 22.07.2019

Obec Tursko – vyjádření č.j. 395/7-19 ze dne 23.07.2019

Obec Velké Přílepy – vyjádření ze dne 23.07.2019

Obec Horoměřice – vyjádření ze dne 23.07.2019

Krajský úřad Středočeského kraje, Odbor životního prostředí a zemědělství – vyjádření č.j. 102570/2019/KUSK ze dne 25.07.2019

Městský úřad Černošice, Odbor životního prostředí – vyjádření č.j. MUCE 45566/2019 OŽP/L/Vys ze dne 17.07.2019

Česká inspekce životního prostředí, OI Praha – vyjádření č.j. ČIŽP/41/2019/8668 ze dne 24.07.2019

Krajská hygienická stanice Středočeského kraje se sídlem v Praze, – vyjádření č.j. KHSSC 34152/2019 ze dne 08.07.2019

Spolek Kamýk – vyjádření ze dne 25.07.2019

Vyjádření veřejnosti OS ze dne 23.07.2019

Vyjádření veřejnosti PŠ ze dne 19.07.2019

Vyjádření veřejnosti PE ze dne 24.07.2019

Vyjádření veřejnosti PL a PS ze dne 25.07.2019

Vyjádření veřejnosti MV ze dne 26.07.2019

Vyjádření veřejnosti HH ze dne 25.07.2019

Vyjádření veřejnosti MB ze dne 26.07.2019

Vyjádření veřejnosti JH ze dne 26.07.2019

Shrnutí vyjádření a připomínek ke zveřejněnému oznámení:

Příslušný úřad dále uvádí podstatu obdržených vyjádření. S přesným zněním všech obdržených vyjádření je možné se seznámit na Krajském úřadě Středočeského kraje, Zborovská 11, 150 21 Praha 5, 4. patro, č. dv. 4103. Obdržená vyjádření k záměru jsou spolu s tímto závěrem zjišťovacího řízení předána oznamovateli záměru pro potřeby zpracování dokumentace EIA.

Středočeský kraj – souhlasí se záměrem a nepožaduje další posuzování dle zákona č. 100/2001 Sb.

Obec Úholičky - požaduje:

1) v oblasti ochrany podzemních vod doplnění oznámení EIA

Vysvětlení: Kvalita podzemních vod je monitorována v souladu s podmínkami integrovaného povolení. Kontrola ČIŽP ze dne 12. — 13.09.2018 (protokol ze 13.09.2018) k bodu monitoring podzemních vod (podmínka H.3.2. integrovaného povolení) dospívá k závěru, že podzemní voda v monitorovacích vrtech „není ovlivněna činností skládky“.

Podzemní vody jsou rovněž sledovány na šachtici drenážních vod D1. Oznámení uvádí toto hodnocení: „Výsledky chemických analýz vzorků vody z drenážní šachty D1 jsou dle zákona č. 254/2001 Sb. § 2 odst. 2 považovány za podzemní vodu, pro hodnocení jejich kvality je použita

rovněž vyhláška č. 5/2011 Sb. i indikátory znečištění Metodického pokynu z ledna 2014. Z kationtů byly překročeny referenční hodnoty vyhlášky č. 5/2011 Sb. pro sodík a amonné ionty. Z aniontů pak byly překročeny ukazatele pro chloridy. Ve vodě z drenážního systému byly zjištěny i zvýšené hodnoty chromu, niklu a arsenu, které nevyhovovaly vyhlášce č. 5/2011 Sb. Z organických polutantů překročily limitní hodnoty dané vyhláškou po celé sledované období pouze obsahy anionaktivních tenzidů.“

Třebaže podle výsledků monitoringu podzemních vod a zjištění kontrolních orgánů (ČIŽP) není jejich kvalita ovlivněna činností skládky, obsahy látek převyšující referenční hodnoty vyhlášky č. 5/2011 Sb. v šachtici D1 by měly být nějak vysvětleny, což ale není provedeno ani ve zprávách z monitoringu, ani v samotném Oznámení EIA. Dále z dostupných informací, skládkové vody neustále ubývá. Bylo by vhodné zjistit příčiny tohoto úbytku, zdali to nemůže souviset s problémem nedostatečné drenáže, zmíněném v dřívější dokumentaci. V konečném důsledku, pokud by se toto potvrdilo, že skládková voda je v tělese zadržována, mohlo by to mít neblahý vliv na stabilitu masivu aj. důsledky, jako např. přetečení fólie, atpod.

2) v oblasti pachových emisí provedení posouzení — měření pachových látek a ověření, zda zápach není zdraví škodlivý

Vysvětlení: V Oznámení není pojednáno o pachových emisích. Str. 25 Oznámení EIA uvádí: „V rámci vydaného integrovaného povolení byla stanovena povinnost jednorázového měření pachových látek v souladu s vyhláškou č. 362/2006 Sb. nejpozději do 01.08.2009. V platné znění integrovaného povolení je tato podmínka vypuštěna, protože měření již proběhlo. Objednateli není známo, že by si obyvatelé okolní obytné zástavby stěžovali na obtěžování zápachem.“ To je ovšem v rozporu s poznatky Obce Úholičky. Jisté je, že správným hutněním a překrývání odpadu na skládce, odplyněním aj. postupy jsou pachové emise ze skládky minimalizovány. Přesto dochází v některých obdobích roku k významné zátěži obyvatel Úholiček pachovými látkami.

3) v oblasti úletů ze skládky začlenit do oznámení EIA opatření k zamezení úletů

Vysvětlení: Oznámení EIA nezahrnuje významný negativní vliv úletů lehkého odpadu ze skládky. K úletům odpadů ovšem dochází, v r. 2017 dokonce provozovatel skládky dostal za znečišťování pokutu od ČIŽP (viz vyjádření ČIŽP z 12.06.2019). V běžném provozu jsou úlety řešeny vysbíráním v okolí skládky. Vhodné by bylo vělenit např. do kapitoly D.1.8, ale možné i jinem, každopádně jsou úlety ze skládky významným negativním vlivem, který si zaslouží řešit formou i dalších nejmenovaných opatření (nejen preventivních — hutnění, překrývání), ale třeba pomocí umístění ochranných sítí u aktivní plochy. Rovněž kap. D.4. nezahrnuje žádná opatření pro omezení těchto negativních vlivů — např. mobilní zábrany - sítě. Požadavek na řešení těchto problémů souvisejících s činností a prodloužením činnosti skládky je pro obec Úholičky významný. Je třeba tyto vlivy a opatření do Oznámení zapracovat.

4) v oblasti ozelenění skládky a jejího okolí doplnění o výsadby na hraně skládky směrem k obci Úholičky

Vysvětlení: Požadavek ozelenění hrany skládky vznesený již v minulosti obcí Úholičky byl zpracován v projektu ozelenění (Technická zpráva z 2/2019, FCC Česká republika, s.r.o.), s tímto ozeleněním se počítá ve vyobrazeních i v Pohledové studii, která je přílohou Oznámení. Pohledová studie však nezahrnuje žádný komentář k této problematice. Pohledová studie zahrnuje vizualizace pro současný stav i pro navrhovaný stav v podobě po realizaci ozelenění. Ozelenění je nutným předpokladem, aby mj. i pohledový efekt zvýšení skládky byl zmírněn.

Na str. 11 Oznámení je v rámci kapitoly B.1.6. — popis technického a technologického řešení záměru konstatováno, že navrženou úpravou tvaru tělesa skládky budou dotčeny mj. stávající objekty SO31

a SO37 Sadové úpravy a ozelenění tělesa skládky — část III. etapy a IV. etapa. Na straně 13 Oznámení jsou navržené sadové úpravy a ozelenění zkopírovány z některého z podkladových dokumentů. S ohledem na dřívější projednání s FCC Regios, a. s. a stupeň projektové přípravy je provedení ozelenění požadováno jako opatření pro zlepšení vzhledu skládky od obce.

Vzhledem k výše uvedenému se domnívá, že zjišťovací řízení by mělo vyústit ve veřejné projednání. Kvalita podzemních vod a kvalita ovzduší je pro obyvatele obce, na jejímž katastru skládka leží klíčová a veřejnost by měla mít možnost uplatnit svá stanoviska při veřejné debatě.

Obec Tursko

Uvádí následující stanovisko:

1. V oblasti pachových emisí provádění posouzení - měření pachových emisí a ověření, zda zápach není zdraví škodlivý.

Odůvodnění: Na základě poznatků Obce Tursko, dochází v průběhu roku k občasným únikům pachových emisí, které obtěžují obyvatele obce Tursko.

2. V oblasti úletů ze skládky začlenit do Oznámení EIA opatření k zamezení úletů

Odůvodnění: Vzhledem k navýšení tělesa skládky vzniká ještě větší nebezpečí úletů, než tomu bylo doposud. Vedle schváleného provozního řádu, který určuje četnost hutnění a překrývky je nutné do Oznámení zapracovat další způsob opatření pro omezení těchto negativních vlivů. Dále požaduje zpracovat způsob řešení bezprostředního odstranění úletů vzniklých z důvodu mimořádných povětrnostních podmínek.

3. V ozelenění skládky a jejího okolí směrem k obci Tursko doplnění o výsadbu na hraně skládky.

Odůvodnění: Blíže specifikovat způsob ozelenění, který je nutným předpokladem pohledového efektu směrem k obci Tursko, tak aby byl efekt zvýšení skládky zmírněn.

Na základě výše uvedených požadavků se domnívá, že zjišťovací řízení by mělo být veřejně projednáno, aby občané obce, na jejímž katastru je skládka umístěna, měli možnost uplatnit svá stanoviska ve veřejné debatě.

Obec Velké Přílepy – nesouhlasí se záměrem z důvodu:

1. Hlavní příjezdovou komunikací Skládky Úholičky je silnice II/240 protínající obec Velké Přílepy, která je dlouhodobě zatížena touto nákladní tranzitní dopravou, zejména mezi Prahou a skládkou Úholičky a tvoří významnou část nákladní tranzitní dopravy v obci. Dochází prokazatelně dle doloženého měření z roku 2017 k porušování hygienických hlukových limitů v denních i nočních hodinách, způsobeném zejména provozem nákladních vozidel.

2. Zvýšení kapacity ze současných 2 827 000 m³ na 3 127 000 m³ znamená prodloužení doby znečišťování centra naší obce a bezpečnostního rizika touto nákladní dopravou na silnicích v obci přibližně o další 3 roky.

3. Provozovaná skládka Úholičky je již dnes nebezpečné místo z hlediska životního prostředí, viz rozsáhlý požár ze dne 30.04.2018, dále do budoucna unikající plyny, trvalé ohrožení spodních vod, neprostupnost krajiny apod.

4. Nejbližší přírodní vrcholy v okolí jsou Erš 345 m. n m, Hřivnáč 321 m. n m. Současná povolená nadmořská výška skládky byla, i s ohledem na okolní krajinu, v minulosti stanovena maximálně na 341 m. n m tak, aby nepřevyšovala přirozené útvary v okolí, již nyní činí výška nad obvyklou okolní krajinu na jihovýchodní straně skládky 42 metrů. Tato skutečnost činí ze skládky, bohužel, nejvýraznější krajinný prvek v okolí! Její další navyšování až na 52 metrů a nadmořskou výšku

351 m. n m je i z tohoto důvodu zcela nepřijatelné a jen by tak došlo ke zvýraznění rušivého vlivu v krajině.

5. Nesouhlasí s cílem záměru, tj. prodloužení životnosti skládky i po roce 2024.

6. Požaduje doplnění Studie vlivů na krajinný ráz.

7. Požaduje doplnění Hlukové studie, která bude obsahovat údaje o počtu nákladních vozidel mířících na skládku, měření, analýzu a vliv hluku z tranzitní nákladní dopravy, způsobené navážením odpadů na skládku přes okolní obce Velké Přílepy, Statenice, Horoměřice, Tursko a další.

8. Požaduje doplnění Rozptylové studie, která bude obsahovat údaje o imisní situaci v průjezdných bodech vozidel mířících na skládku, měření, analýzu a vliv tranzitní nákladní dopravy, způsobené navážením odpadů na skládku přes okolní obce Velké Přílepy, Statenice, Horoměřice, Tursko a další.

Z výše uvedených důvodů požaduje podrobné projednání záměru v rámci procesu posouzení vlivů na životní prostředí včetně veřejného projednání záměru.

Obec Horoměřice – se záměrem nesouhlasí, odůvodnění je shodné s vyjádřením obce Velké Přílepy.

Krajský úřad Středočeského kraje – odbor životního prostředí a zemědělství

Z hlediska zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon)

Uvedená skládka odpadů je podle kódu 2.2. „Skládky, které přijímají více než 10 t odpadu denně nebo mají celkovou projektovanou kapacitu větší než 25 000 t“ stacionární zdroj znečišťování ovzduší uvedený (vyjmenovaný) v příloze č. 2 k zákonu č. 201/2012 Sb.

Podle ustanovení § 11 odst. 2 zákona č. 201/2012 Sb. vydává příslušný krajský úřad k vyjmenovaným stacionárním zdrojům závazná stanoviska k umístění a k provedení stavby k řízením podle jiného právního předpisu (např. k řízení podle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, stavební zákon) + následné povolení provozu. K řízení o vydání závazného stanoviska k umístění předmětného vyjmenovaného stacionárního zdroje, podle § 11 odst. 2 písm. b) zákona o ochraně ovzduší, předloží žadatel odborný posudek a rozptylovou studii, obojí zpracované autorizovanou osobou v souladu s § 11 odst. 8 a 9 zákona o ochraně ovzduší.

Vzhledem k tomu, že na předmětný zdroj je vydáno integrované povolení (IPPC), je nutno k řízení o vydání závazného stanoviska k provedení stavby a k vydání povolení provozu tohoto stacionárního zdroje znečišťování ovzduší předložit žádost na Krajský úřad Středočeského kraje, podle zákona č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci a omezení znečištění, o integrovaném registru znečišťování a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Dle ustanovení § 12 odst. 6 zákona o ochraně ovzduší nelze bez závazného stanoviska podle § 11 odst. 2 písm. b) vydat územní rozhodnutí podle jiných právních předpisů (např. podle zákona č. 183/2006 Sb., stavební zákon).

Z hlediska dalších složkových zákonů není Krajský úřad dotčeným orgánem nebo nemá připomínky.

Městský úřad Černošice – odbor životního prostředí

Z hlediska zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon)

Předložený záměr se fakticky nedotýká zemědělských pozemků. Formálně jsou však pozemky parc. č. 202/6, 202/7, 202/9, 199/9, 199/10, 199/11, 199/13, 199/14 v kat. území Úholičky vedeny v evidenci katastru nemovitostí s druhem pozemku orná půda. Tento evidovaný stav je proto v rozporu s využitím výše uvedených pozemků.

Zdejší orgán ochrany nepožaduje posouzení záměru dle zákona č. 100/2001 Sb., avšak požaduje odstranění výše uvedeného nesouladu skutečného stavu se stavem evidovaným v katastru nemovitostí.

Z hlediska dalších složkových zákonů není Městský úřad Černošice – odbor životního prostředí, dotčeným orgánem nebo nemá připomínky. Nepožaduje zpracování dokumentace EIA dle zákona č. 100/2001 Sb.

Česká inspekce životního prostředí – IO Praha

Z hlediska zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon)

Hodnocení výše uvedeného záměru je z hlediska platné legislativy o ochraně ovzduší vypracováno srozumitelně a dostatečným způsobem. V případě realizace navrhované akce bude ČIŽP vyžadovat její řešení v souladu s platnými právními předpisy o ochraně ovzduší. Inspekce požaduje v dalším stupni řízení jasné záruky, že předmětnou změnou nedojde k obtěžování okolních obyvatel zápachem.

Z hlediska zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, v platném znění (dále jen zákon)

Záměr představuje výraznou výškovou úpravu a dotvarování doposud nezrekultivované části tělesa skládky formou navýšení části vrchlíku o cca 10 m (na ploše o rozloze 4,2 ha) a tím i další zvýšení kapacity skládky Úholičky o objem 300 tis. m³. V současné době jsou postaveny I., II. a III. etapa. IV. etapa je v rozsahu sektoru 4 - 5 o celkové ploše 16,59 ha. Skládka již v této podobě opakovaně vykazuje negativní vlivy na své okolí, zejména značné problémy s nadměrnými úlety a s nedostatečným překryvem odpadů, na což jsou inspekci zasílány opakované podněty občanů z okolních obcí. V roce 2016 bylo inspekci při kontrole zjištěno porušení plnění závazné podmínky D.1.3 platného integrovaného povolení skládky Úholičky, která stanovuje opatření vedoucí ke snížení prašnosti a omezení vzniku pevných úletů na skládce a v jejím okolí. Za zjištěné porušení podmínky D.1.3 byla následně společnosti FCC Regios, a.s. uložena pravomocná pokuta. Poslední doposud neukončená kontrola skládky Úholičky byla inspekci provedena dne 09.04.2019, a to opět na základě podnětu, který poukazoval na úlety ze skládky, což se při fyzické kontrole potvrdilo. Na základě uvedeného inspekce konstatuje, že plánované výrazné navýšení tělesa skládky o 10 m problémy s úlety odpadů z tělesa skládky ještě více zkomplikuje. Inspekce proto v dalším stupni řízení požaduje doplnit dokumentaci o jasné záruky ve formě konkrétních kompenzačních opatření, které bezpečně omezí problematické negativní vlivy skládky Úholičky na okolní prostředí, zejména pak nežádoucí úlety.

Inspekce má dále zásadní připomínku k přílohové části oznámení P10-1, která se týká možného seznamu odpadů povolených ke skládkování a k technickému zabezpečení skládky. Uvedené seznamy nerespektují skutečnost, že ukládání biologicky rozložitelných odpadů (dále jen „BRO“) na skládky je zakázáno vyhláškou 294/2005 Sb., o podmínkách ukládání odpadu na skládky a jejich využívání na povrchu terénu a změna vyhlášky 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady. Tato vyhláška v ustanovení § 4 odstavci 4 odkazuje na přílohu č. 5 vyhlášky 294/2005 Sb., kde se v odstavci B v čísle 4 zakazuje ukládat BRO, které může být ukládáno pouze tehdy, jedná-li se o složky BRO obsažené v komunálním odpadu (skupiny 20 Katalogu odpadů). Pro tento druh odpadů je stanoven harmonogram postupného omezování jejich ukládání na skládky. Harmonogram je stanoven v bodě 7, odstavci d) v příloze č. 4 k vyhlášce 294/2005 Sb., o podmínkách ukládání odpadu na skládky a jejich využívání na povrchu terénu a změna vyhlášky 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady.

Přílohová část oznámení P10-1 v současné podobě navrhuje pro možný příjem na rozšíření skládky Úholičky řadu druhů BRO, které však nejsou složkou komunálních odpadů ani složkou

z nich oddělenou. V tomto smyslu jde předložený záměr přímo proti platné legislativě a obecnému úsilí o snižování podílu biologicky rozložitelných odpadů na skládkách, za účelem omezení negativních vlivů skládek na životní prostředí, které se projevuje nadměrnou produkcí skleníkového plynu metanu a zvýšenou měrou zápašnosti skládky.

Závěr:

ČIŽP OI Praha má k předloženému oznámení záměru zásadní připomínky oddělení odpadového hospodářství. Inspekce požaduje další posuzování vlivů záměru na životní prostředí podle zákona č. 100/2001 Sb., a zohlednění připomínek v dokumentaci.

Krajská hygienická stanice se sídlem v Praze - Záměr z aspektu ochrany veřejného zdraví dle předložené dokumentace k zjišťovacímu řízení není nutno dále rozpracovat a posuzovat dle zákona č. 100/2001 Sb.

Spolek Kamýk – se záměrem nesouhlasí a uvádí tyto připomínky:

1. Hlavní příjezdovou komunikací Skládky Úholičky je silnice II/240 protínající obec Velké Přílepy a Statenice, která je dlouhodobě zatížena touto nákladní tranzitní dopravou mezi Prahou a skládkou Úholičky a tvoří významnou část nákladní tranzitní dopravy v naší obci, na které dochází prokazatelně dle doloženého měření z roku 2017 k porušování hygienických hlukových limitů v denních i nočních hodinách, způsobené zejména provozem nákladních vozidel. (příloha: Protokol o měření hluku Velké Přílepy)
2. Zvýšení kapacity ze současných 2 827 000 m³ na 3 127 000 m³ znamená nežádoucí prodloužení znečišťování obce a porušování hlukových i imisních limitů v naší obci a bezpečnostního rizika touto nákladní dopravou na silnicích v obci cca o další 3 roky.
3. Navýšená kapacita skládky o 300 000 m³ tj. 405 000 tun, znamená při průměrné nosnosti popelářského vozu a okamžité kapacitě skládky 10 tun, průjezd dalších 40 500 nákladních vozů při návozu odpadu na skládku a dalších 40 500 nákladních vozů zpět při odjezdu ze skládky. Celkem tedy 81 000 průjezdů obcí, tj. v přepočtu 108 průjezdů nákladních vozů na jeden pracovní den! Navíc v tomto výpočtu není započítána doprava z navážené zeminy, která se používá pro hutnění tělesa skládky, doprava z provozované třídící linky na odpad ze separovaného sběru a linky na výrobu tuhého alternativního paliva v areálu skládky.
4. Provozovaná skládka Úholičky je již dnes nebezpečné místo z hlediska životního prostředí, viz rozsáhlý požár ze dne 30.04.2018, do budoucna unikající plyny, znečištěné okolí úlety ze skládky, zápach, trvalé ohrožení spodních vod a okolní půdy, neprostupnost krajiny, zákaz vstupu do oblastí na dalších 30 - 50 let apod.
5. Nejbližší a nejvyšší přírodní vrcholy v okolí skládky jsou Ers 345 m. n m, Hřivnáč 321 m. n m. Současná povolená nadmořská výška skládky byla, i s ohledem na okolní krajinu, v minulosti stanovena maximálně na 341 m. n m tak, aby nepřevyšovala přirozené přírodní útvary v okolí.
6. Již nyní činí výška nad obvyklou okolní krajinu 42 metrů na jihovýchodní straně skládky, což činí z této skládky bohužel nejvýraznější krajinný prvek v okolí! Její další navyšování až na 52 metrů a nadmořskou výšku 351 m. n m je i z tohoto důvodu zcela nepřijatelné. Dalším navýšením tělesa skládky by tak došlo jen ke zvýraznění rušivého vlivu v krajině.
7. Požaduje doplnění Studie vlivů na krajinný ráz.
8. Požaduje předložení původního stavebního povolení a územního rozhodnutí a integrovaného povolení skládky pro možnost kontroly plnění jejich podmínek.

9. Požaduje doplnění Hlukové studie, která bude obsahovat údaje o počtu nákladních vozidel mířících na skládku, měření, analýzu a vliv hluku z tranzitní nákladní dopravy, způsobené navážením odpadů a hutnicí zeminy na skládku přes okolní obce Velké Přílepy, Statenice, Horoměřice, Tursko, Lichoceves a další. Tato studie musí být zpracována na základě aktuálního stavu nikoliv na základě modelace včetně nulové varianty.
10. Požaduje doplnění Rozptylové studie, která bude obsahovat údaje o imisní situaci v průjezdných bodech vozidel mířících na skládku, měření, analýzu a vliv tranzitní nákladní dopravy, způsobené navážením odpadů na skládku přes okolní obce Velké Přílepy, Statenice, Horoměřice, Tursko, Lichoceves a další včetně nulové varianty.
11. Požaduje detailněji se zabývat problematikou pachových látek v doplněné Pachové studii.
12. Popsat účinnost a způsob zamezení úniku nežádoucích látek do podpovrchových a povrchových vod.
13. Požaduje zpracovat Průkaz čistoty území, který jasně doloží současnou situaci v nejbližším okolí skládky a její vliv na čistotu území a vod v porovnání s normovanými hodnotami nebezpečných látek.
14. Požaduje předložení Provozního řádu skládky Úholicíky se stanovenými kritickými hodnotami nebezpečných látek.
15. Požaduje zpracovat Analýzu rizik v souvislosti s možným negativním ovlivněním podzemních vod.
16. Popsat podrobněji způsob odpojení a přeložení systému odplynění a recirkulaci průsakové vody a vyhodnotit z toho vyplývající možná rizika při navyšování tělesa skládky.
17. Provéřit účinnost kompenzačních opatření pro nadlimitní koncentrace suspendovaných částic PM₁₀ a benzo[a]pyrenu (dále jen B(a)P“)
18. Popsat použitou technologii a prokázat, že nedojde k úniku hnilobných látek v souvislosti s navyšováním tělesa skládky.
19. Doložit výsledky měření a zjišťování jakosti a množství skládkového plynu CH₄, CO₂, O₂, N₂ (dopočítáním do 100%), atmosférický tlak, H₂S a CO.
20. Popsat a prokázat, že změna struktury skládkovaného materiálu a navýšení hmotnosti nebude mít vliv na vodotěsnost a efektivitu odplynění skládky, včetně doložení zkoušek vodotěsnosti jímek průsakových vod.
21. Doložit monitoring podzemních vod realizovaného pomocí dynamického odběru vzorků z referenčních vrtů s parametry pH, NH₄⁺, Cl⁻, NO₂⁻, As, Cd, Cr celk., Pb, Cu, NEL, fenoly, CN⁻, F⁻, BTEX, Σ PAU, provedené oprávněnou osobou s autorizací nebo oprávněnou laboratoří.
22. Doložit monitoring průsakové vody realizovaného odběrem směsného vzorku z jímký průsakových vod s parametry pH, vodivost, Fe, Cl⁻, F⁻, Al, Cd, Co, Cu, Ni, Pb, Hg, Cr celk., Zn, CHSKCr, BSK₅, NEL, NO₃⁻, NO₂⁻, NH₄⁺, SO₄²⁻, CN⁻, fenoly, PAU, provedené oprávněnou osobou s autorizací nebo oprávněnou laboratoří.
23. Doložit způsob hutnění, dodržování schválené figury skládky (zejména sklon svahů), sesedání a změny tvaru skládkového tělesa dle příslušných norem.
24. Doložit záznamy o prováděných havarijních opatřeních při zacházení se závadnými látkami za dobu alespoň 5 let.
25. Doložit zápisy o havarijních situacích, včetně ohlášení krajskému úřadu a ČIŽP.
26. Požaduje předložit podrobně zpracovanou nulovou variantu záměru.

27. Požaduje předložit podrobný popis technologie a její změny při navyšování tělesa skládky, včetně uvedení referenčních staveb oznamovatele s navyšováním tělesa skládky a její výsledky.
28. Požaduje předložit podmínky a rozměry ochranného pásma skládky včetně vyhodnocení jejich vlivu a souladu se zastavěným a budoucím zastavitelným územím dle územních plánů obcí v okolí, dle ČSN 83 80 30, která stanoví základní podmínky pro navrhování a výstavbu povrchových skládek odpadů.
29. Požaduje vyhodnotit vliv skládky a souladu ochranného pásma skládky s vodními útvary v okolí dle ČSN 83 80 30, která stanoví základní podmínky pro navrhování a výstavbu povrchových skládek odpadů, zejména vliv na Podmoráňský potok, kdy prameniště jeho přítoku se nachází 300 metrů po svahu od hranice skládky. <https://mapy.cz/s/3woXL> <https://mapy.cz/s/3woYl>
30. Stávající skládka byla založena před platností zákona č. 185/2001 Sb. o odpadech a nebyla dle tohoto zákona nikdy posuzována.
31. Požaduje posouzení kumulativního vlivu skládky na životní prostředí s jinými záměry, včetně v areálu provozované třídící linky na odpad ze separovaného sběru a linky na výrobu tuhého alternativního paliva včetně související dopravy.
32. Požaduje doložení stanoviska Magistrátu hlavního města Prahy a Krajského úřadu pro Středočeský kraj o potřebnosti navyšování kapacity skládky.
33. Nesouhlasí s cílem záměru, tj. prodloužení životnosti skládky, a to i po roce 2024.
34. Upozorňuje na platné znění zákona č. 185/2001 Sb. o odpadech § 21 odst. 7, kterým je na skládky od roku 2024 zakázáno ukládat směsný komunální odpad a recyklovatelné a využitelné odpady stanovené prováděcím právním předpisem.
35. V Hlukové studii a Autorizovaném posouzení vlivů na veřejné zdraví, se i po roce 2024 předpokládá funkčnost a provoz skládky, což je v přímém rozporu se zákonem č. 185/2001 Sb., o odpadech § 21 odst. 7.

Z výše uvedených důvodů požaduje podrobné projednání záměru dle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, doložení požadovaných informací a veřejné projednání záměru.

Přílohou zasláního vyjádření je „Protokol o zkoušce č.: P25-251-17“ ze dne 27.09.2017.

Vyjádření veřejnosti - OS ze dne 23.07.2019

Rozporuje tvrzení uvedená v Oznámení záměru. Jedná se o zjevné nepravdy uvedené v souvislosti se zápachem, což je, vedle výrazných úletů odpadu, jedna z mála věcí, které může běžný občan vnímat bez odborného studia výsledků testů jímaných plynů, rozborů skládkových a spodních vod nebo sledování skladby naváženého odpadu či posuzování stavu a trvanlivosti podkladové fólie. Přestože vnímání zápachu a jeho intenzity je do jisté míry záležitostí subjektivních pocitů každé osoby, lze jej v případě přítomnosti skládky bez problémů prezentovat jako objektivní problém.

Na str. 25 Oznámení záměru v části B.III.4. Ostatní emise a rezidua je v odstavci Zápach mj. uvedeno: „Objednateli není známo, že by si obyvatelé okolní obytné zástavby stěžovali na obtěžování zápachem.“

Toto tvrzení se nezakládá na pravdě, zápach působený skládkou je v obci opakovaně diskutován na zasedání zastupitelstva a pokaždé byla o stížnostech firma FCC Regios informována. Jen v posledních dvou letech lze prokazatelně dohledat tyto skutečnosti:

Na zasedání dne 15.05.2017 po upozornění občanů na zápach starostka uvedla, že následující den přednese stížnost na valné hromadě FCC Regios, což proběhlo s vysvětlením, že byl způsoben

zvětšeným množstvím návozu na skládku v daném měsíci (SIC!, viz zápis z VZ zastupitelstva ze dne 06.11.2017).

Z daného vysvětlení je tedy zřejmé že:

1. „zvýšené množství závozu“ se děje opakovaně a opakovaně se projevuje zápachem;
2. při navýšení kapacity skládky bude „zvýšené množství závozu“ pravděpodobně trvalé, zákonný termín pro ukončení skládkování platí beze změny, zvýšená kapacita tedy povede k vyšším závozům a tedy i zápachu);
3. Firma Regios o stížnostech na zápach věděla. Situace se stížností na zápach se opakovala na zasedání 23.04.2018 a opět byla následně upozorněna firma Regios. Znovu pak ještě 25.06.2018.

Problematika zápachu pak byla (mimo jiné) diskutována za osobní přítomnosti zástupců FCC Regios pánů p. Luňáčka a p. Sedláčka na veřejném zasedání zastupitelstva obce dne 27.05.2019, tedy zhruba měsíc před podáním Záměru.

Z uvedeného vyplývá, že minimálně problematika zápachu je v oznámení bagatelizována a je podpořena vědomě nepravdivým tvrzením předkladatele. Vzhledem k tomu, že jako občan nemám dostatečnou odbornost k posouzení ostatních, nepochybně významnějších aspektů navýšení skládkové kapacity a následných primárních i sekundárních dopadů na životní prostředí a celkovou dlouhodobou zátěž okolí skládky žádám, aby byl celý záměr podroben detailnímu nezávislému komplexnímu posouzení vlivů na životní prostředí podle zákona č. 100/2001 Sb.

Vyjádření veřejnosti – PŠ ze dne 19.07.2019

Z níže uvedených důvodů se záměrem nesouhlasí

1. Provozovaná Skládku Úholičky je již dnes nebezpečné místo z hlediska životního prostředí, viz rozsáhlý požár ze dne 30.04.2018, dále do budoucna unikající plyny, trvalé ohrožení spodních vod, neprostupnost krajiny apod.
2. Nejbližší přírodní vrcholy v okolí jsou Ers 345 m. n m, Hřivnáč 321 m. n m. Současná povolená nadmořská výška skládky byla, i s ohledem na okolní krajinu, v minulosti stanovena maximálně na 341 m. n m tak, aby nepřevyšovala přirozené útvary v okolí. Již nyní činí výška nad obvyklou okolní krajinu 42 metrů na jihovýchodní straně skládky, což činí z této skládky bohužel nejvýraznější krajinný prvek v okolí! Její další navýšování až na 52 metrů a nadmořskou výšku 351 m. n m je i z tohoto důvodu zcela nepřijatelné a jen by tak došlo ke zvýraznění rušivého vlivu v krajině,
3. Z rozptylové studie vyplývá, že v oblasti skládky převládá jihozápadní proudění směrem k obci Velké Přílepy a že imisní limity polévatého prachu PM₁₀ a PM_{2,5} jsou již nyní na 86 % imisního limitu. Tyto limity budou navýšeny o několik % a také díky navýšení bude dolet těchto částic do větší vzdálenosti směrem k obci Velké Přílepy. Přičemž dopad na obec Velké Přílepy nebyl sledován.

Dále požaduje:

- Doplnění dokumentace o Studii vlivů na krajinný ráz.
- Doplnění Rozptylové studie záměru „Úholičky - úprava tvaru tělesa skládky" také pro referenční bod „Velké Přílepy, ulice Sportovní"
- Podrobné projednání záměru v rámci procesu posouzení vlivů na životní prostředí včetně veřejného projednání záměru.

Vyjádření veřejnosti – EP ze dne 24.07.2019

Jako občan Úholiček, který se na skládku dívá v celém jejím rozsahu, nesouhlasí s navýšováním skládky.

Se skládkami nesouhlasí obecně, jelikož ničí životní prostředí. Recykluje tak, že popelnicí skoro nepotřebuje.

Chápe, že skládka už tu stojí a byla povolena. Z hlediska logiky je jasné, že veškeré hodnocení rizik bude stejné, jako při posuzování před stavbou. Nemůže ale souhlasit třeba s názorem pana RNDr. Alexandra Skácela, že z hlediska vlivu na veřejné zdraví se očekává za současného stupně zátěže životního prostředí převahu pozitivních důsledků realizace záměru v oblasti zdravotní i v oblasti celospolečenské.

Z posouzení rizika imisí chemických škodlivin v řešeném území se dokonce očekává nepatrné snížení imisní zátěže prašností.

V kvantitativním odhadu zdravotního rizika – hlučnost, se konstatuje, že po realizaci záměru se počet rozmrzelých obyvatel nezmění a to ve všech stupních (silné, střední i mírné obtěžování hlučností).

Z těchto vyjádření je zcela jasně patrné, že rozmrzelý občan nikoho nezajímá, skládka je vlastně úžasná dílo.

V oznámení záměru je uvedeno, že množství odpadu se pohybuje cca 10 t/denně. Tj. za tři roky cca 11 mil. tun odpadu. Zajímalo by jej, zda z hlediska statiky jsou všechny technologie uvnitř tělesa na toto zatížení stavěné, zda nedojde vlivem zátěže v horní části skládky k její deformaci a rozlomení svahů.

Z hlediska požární bezpečnosti, by jej zajímalo, jakým způsobem je prostor a zařízení uvnitř objektu nově chráněno, aby nedocházelo k požárům, jako v případě třídičky plastů. Tento incident je více než alarmující, aby skládka byla v co nejkratší době ukončena.

Nikde, v celém záměru nenašel ani slovo o tom, jakým způsobem bude skládka za sto a více let likvidována, co se vlastně bude dít s obsahem, kdo to zaplatí a jaký vliv to bude mít na místní nové rozmrzelé občany.

Občané by se měli mít možnost vyjádřit v místním referendu, zda souhlasí, či nesouhlasí s navýšením skládky!

Vyjádření veřejnosti – PL a PS ze dne 26.06.2019

Životní prostředí obyvatel obce Úholičky (jakož i okolních obcí) je přítomností skládky podstatně zhoršené, což ze záměru nevyplývá. V záměru se uvádí, že skládka je dostatečně zajištěna proti úletům odpadu a proti šíření zápachu řádným překryvem, případně dalšími opatřeními.

Ve skutečnosti však ze skládky dlouhodobě ulétává odpad, což lze dobře pozorovat například na okolních stromech v zimním období, dokud nejsou olistěné. Na stromech je zachyceno velké množství igelitových pytlů, zřejmě z komunálního odpadu. Není jasné, zda provozovatel skládky je schopen úletům zabránit. V Obecních novinách Úholičky, č. 5/2019, tvrdí, že úlety jsou způsobeny zejména nezabezpečenými vozidly přivážejícími odpad na skládku.

Po celý rok, v závislosti na počasí, skládka obtěžuje okolní obce silným zápachem. Provozovatel v záměru uvádí, že: „Provozem zařízení nebude šířen zápach, zapáchající odpady nejsou na skládku v souladu s provozním řádem přijímány. Omezení emisí pachových látek je docíleno řádným překryvem ukládaného odpadu dostatečným množstvím inertního materiálu, který účinně brání případnému možnému šíření zápachu a přispívá k minimalizaci riziko obtěžování zápachem. Dále je dodržována přísná kontrola na vstupu do zařízení (zejména vyloučení silně zapáchajících látek z přijímaných odpadů).“ (str. 25) Ve skutečnosti však skládka Úholičky prokazatelně přijímá silně zapáchající odpad - kaly z bubenečské čistírny odpadních vod. Opatření na skládce nejsou dostatečná, aby zápach minimalizovala.

Záměr ani jeho přílohy se nevěnují rizikům pro lidské zdraví, jako jsou emise organických sloučenin ve skládkovém plynu (dichlormethan, benzen, vinylchlorid, toluen, xyleny, ethylbenzen...), těžkých kovů či mikrobiálních patogenů (houby, plísně, bakterie). Pro obyvatele obce je znepokojující, že o těchto emisích nedisponují žádnými konkrétními informacemi. Obecně se přitom ví, že tyto emise skládkování provázejí.

Jako obyvatelé obce Úholičky se obávají, že plánované navýšení skládky problematickou situaci minimálně prodlouží, dost možná však zhorší (horší dostupnost ve větší výšce, větší náchylnost k rozfoukávání...), věří proto, že tyto okolnosti budou posouzeny v rámci probíhajícího řízení EIA.

Vyjádření veřejnosti – MV ze dne 26.07.2019

Toto stanovisko bylo vypracováno na základě archivních dokumentů poskytnutých Obecním úřadem v Úholičkách, dále dokumentů, které se nacházejí ve Státním okresním archivu Praha-západ v Dobřichovicích, a z otevřených informačních zdrojů.

I. Protržení těsnicí fólie a ohrožení podzemních vod

07.05.1993 schválilo zastupitelstvo Úholiček „výstavbu ekologické skládky TKO“. Výraz „ekologický“ jak dokládá toto stanovisko, a zejména samotná historie skládky, je zavádějící.

Podle Zápisu z 3. veřejného zasedání obecního zastupitelstva v Úholičkách konaného dne 29.05.1995 se poprvé veřejně projednávalo, že došlo k proražení těsnicí fólie ve dně první skládkové kazety. Tuto skutečnost na uvedeném zasedání i přiznal zástupce firmy Regios a. s., s vysvětlením, že „porušení izolace bylo opraveno“. Přesto není nijak dokumentováno, jak byla proražená izolace opravena, v jakém rozsahu atd. Poškození těsnicí folie tak urychlí její erozi. (Viz příloha č. 1)

Podle jiného dokumentu, který sepsal bývalý úholičský starosta Jan Kettner, došlo v roce 1998 k opětovnému „poškození těsnicí fólie, musela být dodatečně odkryta a opravena“. Toto tvrzení bylo firmou Regios a. s. sice rozporováno, ale k žádnému nezávislému šetření nedošlo.

Podle starosty obce skutečnost poškození těsnicí fólie potvrzovaly i rozbory vody z obecní studně v Úholičkách koncem 90. let, které ukázaly, že došlo v souvislosti s provozem skládky ke znečištění vody. V odborných rozbořech, které si nechala dělat obec, je skutečně opakovaně konstatováno, že „voda nevyhovuje po stránce chemické ani bakteriologické“. Z posudku pro II. etapu skládky vyplývá, že podle hodnocení vrtů M3 a M4 došlo k silnému znečištění, a to zejména k bakteriálnímu oživení a ke zvýšenému obsahu fenolů a ropných uhlovodíků i v podzemní vodě. Jak je známo, fenoly jsou mutagenní a teratogenní látky, které poškozují hormonální systém.

Podle vyhlášky č. 294/2005 Sb., o podmínkách ukládání odpadů na skládky a jejich využívání na povrchu terénu, a podle změny vyhlášky č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady, se podle § 4 odst. 5, na skládku odpady ukládají tak, aby nemohlo dojít k narušení těsnosti.

Stanovisko: V záměru firmy FCC Regios, a. s., který byl vypracován firmou AZ GEO, se skutečnost, že v minulosti došlo k porušení technických požadavků a podmínek pro provoz, neuvádí. Je patrné, že se tím opomíjejí možná rizika, která vzniknou zatížením tělesa skládky o objemu cca o 300 tis. m³ a rozloze 4,2 ha na poškozené (opravené) těsnicí folii. Chybí také výpočty mechanické a dynamické zátěže v rámci sesednutí, konsolidace a stabilizování celého tělesa. Poškození těsnicí fólie v minulosti však zvýšilo riziko kontaminace a prosakování toxinů do spodních vod v budoucnosti.

II. Nebezpečný odpad

v záměru se uvádí, že skládka umožňuje ukládání odpadů kategorie „O“. Na základě archivních dokumentů však historie skládky dokládá, že na ni byl dlouhodobě ukládán i nebezpečný odpad „NO“.

Když firma Regios, a. s. obešla v roce 1997 zastupitelstvo obce Úholičky a rozšířila svoje podnikání i na ukládání nebezpečného odpadu, usneslo se zastupitelstvo obce dne 30.10.1997, že trvá na zákazu ukládání celé řady nebezpečných odpadů, a kompromisně odsouhlasilo ukládání pouze nebezpečného odpadu ze spalovny Malešice (škvára a popel ze spalovny, č. 31308, a popílek z filtrů ze spaloven odpadů, č. 31309, obsahující zejména škodlivé dioxiny). (Viz příloha č. 2.)

V letošním roce se obrátil písemně na Pražské služby, a. s., které dopisem ze dne 05.06.2019 potvrdily, že k pravidelnému návozu tohoto nebezpečného odpadu docházelo po uvedení zařízení na energetické využití odpadu v Malešicích v roce 1997 a 1998 a ještě během povodní v roce 2002.

Stanovisko: V záměru vypracovaném firmou FCC Regios, a. s., se skutečnosti týkající se ukládání nebezpečného odpadu neuvádějí. Je zjevné, že se tak opomíjejí i možná rizika, která mohou vzniknout plánovaným zatížením skládky tělesa, spojená zejména s rizikem pohybu tělesa nebo eroze těsnících fólií.

III. Ovzduší, zápach, prach a hluk

V oznámení záměru vypracovaném firmou AZ GEO, s.r.o., se na straně 25 píše: „Objednavatelé není známo, že by si obyvatelé okolní zástavby stěžovali na obtěžování zápachem.“

Jedná se nejen o nepravdivé, ale cynické tvrzení, protože od uvedení skládky do provozu v roce 1995 až do současnosti si občané i obec stěžují na trvalý zápach ze skládky. Například v Zápisu z kontrolního dne občanské komise na skládce tuhých komunálních odpadů společnosti Regios, a. s. ze dne 11.06.1998 se píše, že v době inverzního počasí je jak v Řeži, tak v Úholičkách „cítit „chemický“ zápach z odpadů navážených z potravinářské firmy Vitana“. (Viz příloha č. 3.)

Nejbližší zástavba obytných domů se totiž nachází ve vzdálenosti pouhých 750 m od tělesa skládky. Z archivních dokumentů také vyplývá, že například 88 občanů protestovalo v roce 1998 proti výraznému zhoršení životního prostředí včetně zápachu. Provozovatel skládky však nebyl ochoten přiznat příčinu a v minulosti například tvrdil, že zápach nepochází ze skládky, ale z nedaleké kompostárny firmy JENA.

Na zhoršení kvality ovzduší však neupozorňovali pouze občané svými protestními peticemi, ale tento neblahý stav veřejně kritizovali i někteří zastupitelé obce. Například tehdejší místostarostka Úholiček ing. Petra Studecká prohlásila v Mladé frontě Dnes 22.08.2013: „Ze skládky máme peníze, ale některým lidem létají při větru drobné papírky na zahradu. Nadávají. Skládka je cítit dvě stě dní v roce. Nákladní auta také jezdí přes obec.“ Na skládku míří průměrně 150 nákladních aut odpadu denně.

Úholičská lokalita je právě v souvislosti se silným zápachem vnímaná i ve veřejném mediálním diskursu jako „jiná planeta“. Český herec Jan Zdražil, který se zúčastnil v roce 2019 natáčení televizního seriálu Specialisté na skládce v Úholičkách, prohlásil: „Šlo o náročné natáčení na reálné skládce v Úholičkách u Prahy. Ten den neskutečně foukal vítr a my se ocitli uprostřed ohromného páchnoucího prostoru o velikosti zhruba 1 km čtvereční. Připadal jsem si tam jako na jiné planetě... každému bych podobný zážitek doporučil“ (aplausin.cz, 29.04.2019).

Naposledy si stěžovali na silný zápach ze skládky občané Úholiček na Jaře 2019 na veřejném zasedání zastupitelstva. Bohužel nikdo z politiků nebyl schopen poskytnout bližší informace. Shodou okolností však ve stejné době proběhla reportáž České televize, která přinesla nejen vysvětlení, ale i signifikantní upozornění pro diváky, že záběry mohou vyvolat znechucení, byť „co vidět není, je silný zápach“ (ČT1, pořad 168 hodin, 05.05.2019).

Jednalo se o pořad tzv. vlhčených ubrouskách, které se splachují do záchodů a končí na záchytných česlech pražské bubenečské čistírny. Pražská čistírna odpadních vod jich denně zachytí na 10 tun! Ubrousky se tu mění v šedivou hnijící masu, která převládá na čistírenské shrabce. Protože však tato

mokrá hniјící hmota obsahuje příliš velké množství vody a bylo by energeticky a zejména finančně náročné jí vozit do spalovny v Malešicích, vozí se na skládku v Úholičkách. Tato silně zapáchající masa pocházející z čistírenských kalů se vyznačuje výskytem patogenních mikroorganismů a obsahem toxických chemických látek a těžkých kovů.

Výše uvedené tvrzení firmy FCC Regios, že objednavateli není známo, že by si obyvatelé okolní zástavby stěžovali na obtěžování zápachem, nevrhá dobré světlo na validitu, kvalifikovanost a informovanost posuzovaného záměru vypracovaného ostravskou firmou AZ GEO, protože se opomíjejí rizika spojená například s kaly vyznačujícími se zmiňovanými patogenními mikroorganismy a toxicitou.

V této souvislosti se ukazuje jako problémové i autorizované Posouzení vlivu na veřejné zdraví SK - 2018/UHO ze dne 18.09.2018, vypracované RNDr. Alexandrem Skácelem, CSc, které je jednou z příloh záměru předloženého firmou FCC Regios. Soudní znalec v oboru vodního hospodářství, odvětví čistota vod, specializace revitalizace říčních systémů a hygieny, se sice vyjadřuje například k hluku, ale ve svém textu zcela opomíjí rizika a dopady na zdraví v souvislosti s nebezpečným odpadem nebo odpadem, který obsahuje patogenní mikroorganismy či chemické toxické látky. Ve svém Posouzení soudní znalec navíc zcela ignoroval problematiku zápachu, který obtěžuje občany v okolí „dvě stě dní v roce“. Navíc lidé v okolí skládky nedýchají pouze zapáchající sirovodík, ale zvláštní skládkový plynový koktejl, který tvoří nejrůznější chemické sloučeniny například síry, výpary rtuť atd. Posouzení se proto jeví jako neobjektivní, tendenční a nekomplexní právě z hlediska vlivů na veřejné zdraví.

Zhoršenou kvalitou ovzduší, zápach, prach a hluk v této lokalitě nepřinese jen navýšení tělesa skládky cca o 300 tis. m³, ale v budoucnu pravděpodobně i dostavba Pražského okruhu, která je plánovaná buď v platné variantě územně plánovací dokumentace přes Suchdol, nebo pokud Iniciativa Starostové prosadí svůj návrh, pak bude okruh veden právě kolem Turska a Úholiček.

Stanovisko: Vzhledem k tomu, že v záměru předloženém firmou FCC Regios, a. s., se na straně 25 tvrdí, že „provozem zařízení nebude šířen zápach, zapáchající odpady nejsou na skládku v souladu s provozním řádem přijímány“ a že „omezení emisí pachových látek je docíleno řádným překryvem ukládaného odpadu dostatečným množstvím inertního materiálu, který účinně brání případnému možnému šíření zápachu a přispívá k minimalizaci rizika obtěžování zápachem“, jedná se o neobjektivní a zjevně nepravdivé tvrzení, a to zejména vzhledem k téměř pětadvacetileté praxi skládkování v Úholičkách. Navíc zmiňovaný případ, kdy jsou na skládku denně naváženy tuny hniјící masy z Pražské čistírny odpadních vod, dokladuje porušování provozního řádu, neboť navážení zapáchajících odpadů je v rozporu s tímto řádem. Civilizovaná společnost si k takovému typu zápachu jen těžko může najít pozitivní vztah.

IV. Problematika pevných úletů

Problematika pevných úletů ze skládkového tělesa je v dlouhodobá, kontinuální a zatěžující obdobně jako silný zápach. Dokladem je například odpověď Okresního úřadu Praha-západ, referát životního prostředí, na telefonickou stížnost občanů týkající se úletů lehkých částí odpadu z tělesa skládky ze dne 10.11.1998 (Viz příloha č. 4.).

Dokonce v roce 1998 muselo dojít ke společnému zasedání dvou zastupitelstev, obce Tursko a Úholičky, které řešilo úlety, nedostatečné překrývání skládkového tělesa inertním materiálem a porušování podmínek stavebního povolení týkající se skladování odpadu.

Současná firma FCC Regios, a. s., dokonce letos rezignovala na stížnosti občanů a zejména některých majitelů přilehlých pozemků a nabídla jim smlouvu, v které se zavazují za úplaty uklízet úlety na vlastním pozemku.

Na základě článku, který byl sepsán autorem tohoto vyjádření a byl publikován v Obecních novinách v čísle 4/2019, který se týkal ekologických rizik a problémů spojených se skládkou, umístil obecní úřad v Úholičkách pod tento text inzerát firmy FCC Regios, a. s., že společnost nabízí zájemcům možnost brigády, kde náplň práce bude spočívat ve sběru úletů v okolí areálu skládky (Viz příloha č. 5.).

V obecních novinách Úholičky v čísle 6/2019, publikovala redakce informace z vnitřní kontroly z České inspekce životního prostředí. Tato inspekce uložila například v roce 2017 firmě FCC Regios, a. s. sankce nejen za pevné úlety na skládce a v jejím okolí, ale také za nezajištění průběžných opatření vedoucích ke snížení prašnosti a za nedostatečné překrývání tělesa skládky. V minulých letech Česká inspekce životního prostředí také zjistila například neprovedení měření skládkového plynu a neprovádění důsledné kontroly úplnosti základních popisů odpadu atd. (Viz příloha č. 6.).

Stanovisko: Vzhledem k tomu, že ani po dvaceti pěti letech provozování skládky se žádnému provozovateli nepodařilo dodržet technologický postup skládkování spočívající v důsledném hutnění a překrývání povrchu skládky, aby nedocházelo k úletům lehkých částí odpadu z tělesa skládky, předložený záměr firmy FCC Regios, a. s., který počítá s úpravou tvaru navýšením vrchlíku skládky cca o 10 metrů, povede pouze k tomu, že z vyššího místa skládky bude docházet k snadnějším a rozsáhlejším úletům lehkých odpadových částí do okolí skládky.

V. Nedodržování ochrany zdravých životních podmínek

V záměru firmy FCC Regios, a. s., Úholičky se v podkapitole „Fauna a flóra a ekosystémy“ na str. 37 píše, že skládkové těleso často láká ptáky, jako například racka chechtavého. V textu se však v této souvislosti opomíná, že skládku je kromě zápachu možné z dálky identifikovat i podle mnohatisícového hejna právě těchto racků chechtavých, kteří vyhledávají potravu na skládce a pak ji roznášejí po okolí.

Existuje norma ČSN 83 8030 o odpadovém hospodářství, která v kapitole Bezpečnost provozu a ochrana zdravých životních podmínek v odstavci i) stanovila, že je nutno proti ptákům překrývat povrch skládky vhodným materiálem. Podle zákona je provozovatel skládky povinen zajistit odpad před únikem. Tuto povinnost záměr firmy FCC Regios, a. s., také ignoruje a neřeší.

Stanovisko: Přes skoro pětadvacetiletou existenci provozování skládky se žádnému provozovateli nepodařilo dodržet technologický postup skládkování spočívající v důsledném překrývání povrchu skládky, aby nedocházelo k roznášení odpadů ptáky. Uvedený záměr firmy FCC Regios, a. s., tento problém ignoruje a opět předpokládá, že nadále bude docházet k nedodržování ochrany zdravých životních podmínek.

VI. Skryté riziko - vznik požáru

Dne 30.04.2018 došlo v areálu skládky k rozsáhlému požáru, při kterém zasahovala skoro stovka hasičů, neboť se vznítala hala na třídění odpadu, v které hořel slisovaný plast, papír a nová třídící linka na odpady. Musel být vyhlášen dokonce 3. stupeň poplachu ze 4 možných. Jak je známo, hoření skládky přináší - mimo jiné - toxické zplodiny a ohrožení odpadní vody. Tento požár však odhalil nový vážný problém i do budoucna: otázku dostatečných dodávek hasební vody. Situace byla kritická, protože zásah komplikovala kapacitně nedostačující hydrantová síť a hasiči museli pro vodu jezdit kyvadlově, navíc po úzké příjezdové cestě.

Stanovisko: V záměru firmy FCC Regios, a. s., je v souvislosti s rizikem havárií uvedeno, že riziko vzniku požáru je „minimální“. Požár, ke kterému došlo 30.04.2018, však odhalil, že velkým rizikem je už v současnosti nedostatečné technické zabezpečení kapacity hasící vody. Toto riziko se navíc zvyšuje se změnou klimatu, dlouhotrvajícím suchem a zejména s nedostatkem hasící vody.

Tento problém může být v blízké době fundamentální. Podle veřejných zdrojů a požárních statistik se rok od roku zvyšuje počet zahoření skládek. Například jen týden před požárem v Úholičkách zahořela i další skládka FCC Regios, a. s., v areálu ve Vratimově na Ostravsku. Se záměrem navýšit skládku tělesa cca o 300 tis. m³ a o rozloze 4,2 ha se v případě dalšího a většího požáru přirozeně zvyšuje i riziko spojené s budoucím nedostatkem vody, resp. s nedostatečně technicky zabezpečenou kapacitou hasící vody.

VII. Geologická propustná vrstva

Podle archivních dokumentů prvotní projekt I. etapy skládky předpokládal ukládání odpadů 5 metrů pod terén a 20 metrů nad terén. Geologický předpoklad říkal, že se pod skládkou nachází sprašová hlína o mocnosti 10 metrů. Ve stručném technickém a technologickém popisu záměru firmy FCC Regios, a. s., se na straně 11 obdobně píše, že „podloží skládky je tvořeno geologickou bariérou - nepropustné těsnící zeminy“.

Podle archivní zprávy Jana Kettnera ze dne 13. prosince 1998 se v průběhu provozování prvotní fáze skládky naopak ukázalo, že tento geologický předpoklad byl mylný, neboť v některých místech se v hloubce okolo 2 metrů narazilo na rozpukanou lyditovou skálu, která je naopak snadno propustná.

Stanovisko: Pokud jsou archivní informace bývalého starosty Jan Kettnera pravdivé, potom předpoklad týkající se „nepropustné těsnící zeminy“, navíc v kontextu s poškozenou těsnící fólií, naopak zvyšuje různá potenciální rizika týkající se zejména ohrožení podzemních a průsakových vod.

VIII. Globální ekologický kontext

V záměru firmy FCC Regios, a. s., se klimatické poměry připomínají jen okrajově v souvislosti s evropskou zprávou o změně klimatu, dopadech a zranitelnosti. Tento formalistní přístup přehlíží vážné globální problémy, například problém se skleníkovým efektem, neboť je to právě metan unikající i ze skládek, který je 30krát agresivnější než oxid uhličitý. Z archivních dokumentů vyplývá, že na skládce v Úholičkách se únik metanu zachytává jen částečně.

Stanovisko: V kontextu globálních ekologických problémů, jako je změna klimatu nebo skleníkový efekt, se záměr firmy FCC Regios, a. s., jeví jako civilizačně anachronický. Místy je až manipulativní. Například na straně 42 se tvrdí, že nejruznější nedostatky a rizika, které skládka přináší, jsou vyváženy finanční kompenzací, protože „provoz skládky posiluje finanční obecní rozpočet“. Dokonce se prohlašuje, že záměr firmy FCC Regios, a. s., je možno považovat za prvek, který „zlepšuje kvalitu obytného prostředí“ v obci. Ovšem zlepšit kvalitu prostředí je možno pouze nástroji, které prostředí skutečně zlepšují, a ne poškozují. Kompenzace jsou součástí systému, který korumpuje a vede k tomu, že si přestáváme uvědomovat elementární civilizační hodnoty a přirozené věci spojené s kvalitou dobrého života a bydlení.

IX. Neotevřený a netransparentní přístup investora vůči veřejnosti

Veřejnost se poprvé dozvěděla o plánovaném navýšení skládky FCC Regios, a. s., až na veřejném zasedání 11.03.2019. Zastupitelé obdrželi od investora jen vágní informaci o záměru a jednu podrobnou mapovou situaci skládkového tělesa, která se vyznačovala tím, že na ní chyběly veškeré technické a časové údaje, zejména informace, že podklad byl vypracován ostravskou firmou AZ GEO už v září roku 2018. Zastupitelstvo a veřejnost se neměli dozvědět, že investor má nikoliv vágní představu, ale již detailně vypracovaný podrobný záměr ostravskou firmou AZ GEO, dále i Posouzení vlivu na veřejné zdraví SK - 2018/UHO ze dne 18.09.2018, vypracované RNDr. Alexandrem Skácelem, CSc, také hlukovou studii ze srpna 2018, nebo rozptylovou studii ze srpna 2018, dále stanovisko odboru životního prostředí a zemědělství Krajského úřadu Středočeského kraje ze září 2018 a nakonec i vyjádření Městského úřadu Černošice ze září 2018.

Pouze náhodnou kontrolou na webových stránkách informačního systému EIA bylo zjištěno, že firma FCC Regios, a. s., podala 25. června 2019 záměr na Krajský úřad Středočeského kraje.

Stanovisko: Opakuje se podobná situace jako v minulých letech, například kdy v souvislosti s ukládáním nebezpečného odpadu provozovatel skládky nezvolil otevřený a transparentní přístup nejen vůči zastupitelstvu obce, ale zejména vůči veřejnosti. Takové jednání je o to tristnější, že se v samotném záměru firmy FCC Regios, a. s., na straně 42 explicitně připomíná, že realizace záměrů předpokládá otevřený přístup investora a provozovatele skládky, a zejména transparence je důležitá nejen vůči orgánům státní správy, ale i veřejnosti. Právě tento způsob jednání investora vede k nutnosti posuzovat jeho záměr podle zákona č. 100/2001 Sb. v rámci tzv. velké EIA, která umožní otevřené a veřejné projednání možné úpravy tvaru tělesa skládky. Ministerstvo životního prostředí zahájilo v roce 2006 s provozovatelem skládky správní řízení, po kterém následovala i pokuta za nelegální dovoz odpadu.

X. Skládka v systému nelegálního dovozu odpadu ze zahraničí

V souvislosti s neotevřeným a netransparentním přístupem FCC Regios, a. s., je nutno připomenout, že skládka v Úholičkách se stala v letech 2005 až 2006 součástí nelegálního systému dovozů či organizovaného zločinu z členských států Evropské unie, kdy se na území České republiky vozil ilegálně odpad přes hranice státu. Ve zveřejněné tabulce černých skládek německého odpadu figuruje i skládka v Úholičkách. Ministerstvo životního prostředí zahájilo v roce 2006 s provozovatelem skládky správní řízení, po kterém následovala i pokuta za nelegální dovoz odpadu.

Stanovisko: Záměr firmy FCC Regios, a. s., sice popisuje nejruznější rizika, ale riziko, které je spojeno s neetickým jednáním a nakládáním s odpadem nezohledňuje, a to i přesto, že právě v souvislosti s posuzováním vlivů na životní prostředí je etické jednání podmínkou, že zákony ochraňující životní prostředí a veřejné zdraví budou dodržovány.

XI. Ignorování sociální role krajiny

Teoretikové environmentální urbanistické tvorby zdůrazňují, že krajina hraje i sociální roli. Známé prostředí krajiny zásobuje svými podněty a symboly kolektivní paměť. Tato paměť občany spojuje a umožňuje, aby její členové spolu komunikovali: „Krajina slouží jako ohromný mnemotechnický systém sloužící k udržení historie a ideálů skupiny." Publicista věnující se České historii Karel Dudek připomíná jednu z nevýznamnějších osobností „Generace Národního divadla", malíře Mikoláše Alše, který žil na přelomu 19. a 20. století na okraji Středočeského kraje. Právě úchvatné výhledy do této krajiny se pro něho staly trvalou inspirací. Ve svém článku o životě tohoto umělce, po kterém je nazvána vyhlídka v Tichém údolí ve středních Čechách, si Karel Dudek klade otázku, zdali skládka v Úholičkách úchvatný výhled na krajinu zničila (nasregion.cz + 1, 09.07.2019).

Stanovisko: V záměru se na straně 52 píše, že „kulturní dominanty krajiny nemohou být s ohledem na jejich polohu vizuálně patrně ovlivněny" a že „vliv záměru na krajinný ráz lze považovat za málo významný, trvalý, přijatelný" (strana 52). Záměr firmy FCC Regios, a. s., ignoruje sociální a kulturní roli krajiny, kdy například i prostřednictvím národních uměleckých děl slouží krajina jako mnemotechnický systém sloužící k udržení historie a společenských ideálů. Záměr investora je čistě technokratickým pohledem na krajinu.

XII. Teoretický problém - je správné zabalit hovno do vzduchotěsného obalu?

První velké moderní skládky pevného odpadu, typu dnes již ukončené americké skládky Fresh Kills, byly skládkou „otevřenou". Když na této skládce v nedávné době antropologický tým vytvořil vrty, aby prozkoumal obsah skládky, měli průzkumníci na sobě něco jako skafandr a potýkali se se všudypřítomným nasládlým a odpudivým zápachem.

Předseda představenstva společností FCC Regios, a. s., pan Libor Luňáček publikoval v Obecních novinách Úholičky 5/2019 text o skládce v Úholičkách, v kterém se snažil vysvětlit, že se v podstatě jedná o nový hygienický typ skládky, který funguje „jako naprosto uzavřený systém“ a je „oddělen od okolního životního prostředí“. Pomineme-li rozpor mezi tím, že tento „naprosto uzavřený systém“, přesto útočí ze své uzavřenosti na okolní životní prostředí a zdraví člověka v podobě zápachu, úletů pevných lehkých odpadů, skládkových plynů atd., nabízí se teoretická otázka, kterou položil v roce 2011 v knize o odpadech norský sociální antropolog Thomas Hylland Eriksen, totiž zdali je správné „zabalit hovno do vzduchotěsného obalu“.

Jestliže nejnovější skládky jsou „hygienicky nezávadné“, což znamená, že sestávají z utěsněných buněk, které jsou poskládány vedle sebe a pokryty zeminou či, jak popisuje pan Libor Luňáček, projekt skládky nařizuje, aby byla „neprodyšně uzavřena spodní část vysokohustotní fólie s částí, která byla položena v rámci rekultivace již naplněné skládky“, pak je důvodné se domnívat, jak říká Eriksen, že tyto vzduchotěsné bubliny budou fungovat jako bublající biologické bomby a nikdo nebude vědět, co se stane po padesáti, stu nebo sto padesáti letech. Možná, že se v plné síle vrátí choroby, které v té době budou již vymýceny, nebo si naopak nikdo ničeho nevšimne. Nikdo neví, a předběžná opatrnost se z krátkodobého hlediska jeví jako notoricky nevýhodná. Princip hygienických nezávadných skládek připomíná ukládání radioaktivního odpadu: sejde z očí, sejde z mysli.

Stanovisko; Jestliže je skládka v Úholičkách prezentovaná jako nový hygienický typ skládky, který funguje jako uzavřený systém oddělený od okolního životního prostředí, pak teorie chaosu naopak říká, že takový typ skládky je stejně odsouzen k nezdaru, protože všechny systémy „fluktuují“. Skládka je nepřiznaným typem reality, která byť se jeví stabilně, rovnovážně a uspořádaně, ve skutečnosti bublá uvnitř změnami a neuspořádaností. Je jenom otázkou času, kdy se tento systém začne chovat „podivně“, tedy chaoticky a kdy dojde k onomu převratnému okamžiku, který se nazývá bifurkačním bodem náhodné události, která může způsobit nejen nevratné znečištění vody a vzduchu, ale i pandemickou mutaci virů a bakterií.

Závěr

Ze zachovaných dokumentů vyplývá, že od vzniku skládky v roce 1995 jak zastupitelstvo, tak i občané Úholiček, Turska, Libčic a Řeže poukazovali na celou řadu nedostatků spojených s provozováním skládky. Například že nebyla dodržována výsadba zeleně, nebyl dlouho vypracován provozní řád, nebyl adekvátně jímán skládkový plyn, povrchové vody nebyly odváděny do propusti, došlo k úniku kontaminované vody ze skládkového tělesa do vodoteče u silnice Úholičky - Libčice, nedocházelo k dennímu překrývání inertním materiálem a komprimování skládky, nebyly užívány sítě proti úletům, docházelo k častým problémům se strojním vybavením na skládce atd. Z těchto důvodů a zejména na základě výše uvedených stanovisek vyplývá potřeba vznést podle zákona č. 100/2001 Sb. požadavek na další posuzování záměru firmy FCC Regios, a. s., Úholičky - úprava tvaru tělesa skládky.

Je totiž ve veřejném zájmu, aby Krajský úřad Středočeského kraje nařídil tzv. velkou EIA, v jejímž rámci se budou moci sami občané žijící v dotčené lokalitě (Úholiček i Turska) vyjádřit k záměru firmy FCC Regios, a. s., a to zejména v rámci veřejného projednání. Eufemicky znějící název „úprava tvaru tělesa skládky“ totiž skrývá ve skutečnosti mnohá rizika, která se mohou dotknout nejen obyvatel žijících v současnosti v okolí skládky, ale zejména budoucích generací. Je třeba být znepokojený lidskou tendencí ničit životní prostředí.

Součástí vyjádření jsou přílohy:

- 1) Zápis z 3. veřejného zasedání obecního zastupitelstva, konaného dne 29.05.1995 v Úholičkách
- 2) Usnesení z 13 veřejného zasedání Obecního zastupitelstva v Úholičkách konaného dne 30.10.1997
- 3) Zápis z kontrolního dne občanské komise na skládce tuhých komunálních odpadů společnosti REGIOS, s.r.o., dne 11.06.1998
- 4) Odpověď na telefonickou stížnost na úlety lehkých částí odpadů z tělesa skládky Úholičky Okresního úřadu Praha-západ, referátu životního prostředí, ze dne 10.11.1998
- 5) Obecní noviny z dubna 2019 – inzerát nabízející možnost brigády sběru úletů v okolí areálu skládky
- 6) Obecní noviny z června 2019 - informace o kontrole z České inspekce životního prostředí

Vyjádření veřejnosti – HH ze dne 25.07.2019

Že žijeme ve stavu klimatické krize, je stále více zjevné. Jedním z jejích kritických projevů je kromě nestabilního klimatu způsobeného zejména emisemi skleníkových plynů také masivní zamoření vod a půdy plastovým odpadem a chemikáliemi všeho druhu. Za vším stojí způsob života a myšlení, založené na maximalizaci zisku, spotřeby a na neustálém růstu.

Do řešení tohoto stavu by se měla zapojit celá společnost - včetně například obcí či firem. Dostát povinnosti chránit krajinu znamená na úrovni samospráv i zodpovědně fungujících firemních subjektů okamžitě ukončit provoz stávajících či nevytvářet nové infrastrukturní projekty, které přispívají k dalšímu zhoršování kritické situace. Znamená to tedy ukončit provoz skládkování, který je, jak známo, nejméně ekologickým způsobem nakládání s odpady, podle původního záměru, tedy do roku 2020.

Považuje za nutné nepodlehnout zde případným utilitaristickým zdůvodněním. Každý metr navíc, každý rok skládkování navíc znamená další emisní zatížení, alarmující množství uletujícího materiálu, především plastů, které končí v půdě, ve vodě, v tělech živočichů, znamená to další poškození reliéfu krajiny. Znamená to nesolidární uvalení několika dalších let zatížení na okolní obce (mj. například dopravou), které za ně ani nejsou odškodněny, jelikož se skládka nenachází na jejich katastru. A především pokračování ve skládkování znamená současné i potenciální ekologické zátěže, které dnes nedokážeme nahlédnout, a rizika, která jsou neodhadnutelná – např. stabilita tělesa skládky, jeho sedání a splachy; dlouhodobě dochází k výtokům průsakových vod z tělesa skládky; často také dochází k poškození kořenů vegetace a někdy až k její likvidaci, která se může dotknout, vzhledem k šíření skládkových plynů migrací v půdě i v horninách, i poměrně vzdálených míst.

Jakékoli další pokračování skládkování nad nutný, již nasmlouvaný limit, by bylo aktivním aktem ignorování všeobecné kritické situace i nesolidárním, svévolným a lehkovážným nakládáním s budoucností dalších generací. Je tedy ve veřejném zájmu, aby Krajský úřad Středočeského kraje nařídil tzv. velkou EIA, v jejímž rámci se budou moci sami občané žijící v dotčené lokalitě vyjádřit k záměru firmy FCC Regios, a. s., a to zejména v rámci veřejného projednání.

Vyjádření veřejnosti – MB ze dne 26.07.2019 a totožné vyjádření veřejnosti – JH ze dne 26.07.2019

Jako občan Úholiček je znepokojen záměrem navýšit kapacitu zdejší skládky zejména vzhledem k jejímu nepříjemnému zápachu, úletu plastů, emisí skleníkových plynů a potenciálním ekologickým rizikům. Domnívá se, že je třeba ukončit provoz skládkování podle původního záměru, tedy do roku 2020, a umožnit veřejné projednávání záležitosti v rámci tzv. velké EIA.

Na základě zhodnocení výše uvedených připomínek a požadavků a dle kritérií uvedených v příloze č. 2 zákona, lze konstatovat, že záměr je třeba dále posoudit v celém rozsahu ve smyslu zákona.

Další podmínky a připomínky dle obdržených vyjádření příslušný úřad požaduje řádně zapracovat do příslušné kapitoly dokumentace. S ohledem na počet dotčených územních samosprávných celků požaduje, aby dokumentace byla předložena **v počtu 4 výtisků** a v elektronické podobě.

Závěr zjišťovacího řízení nenahrazuje vyjádření dotčených orgánů, ani příslušná povolení podle zvláštních předpisů. Závěr zjišťovacího řízení není rozhodnutím vydaným ve správním řízení a nelze se proti němu odvolat.

Obce Úholičky, Tursko a Středočeský kraj (jako dotčené územní samosprávné celky) příslušný úřad žádá ve smyslu § 16 odst. 2 zákona o zveřejnění informace o závěru zjišťovacího řízení a o tom, kdy a kde je možné do závěru nahlížet vyvěšením na úřední desce. Doba zveřejnění je nejméně 15 dnů. **Zároveň příslušný úřad ve smyslu § 16 odst. 2 žádá obce Úholičky a Tursko o písemné vyrozumění o dni vyvěšení závěru zjišťovacího řízení na úřední desce** (informaci můžete také zaslat na adresu e-mail: krizova@kr-s.cz).

Do závěru zjišťovacího řízení lze také nahlédnout v Informačním systému EIA na internetových stránkách CENIA - https://portal.cenia.cz/eiasea/view/eia100_cr, pod kódem STC2232.

Ing. Josef Keřka, Ph.D.

vedoucí odboru životního prostředí a zemědělství

v z. Ing. Anna Preiszlerová

odborní referent na úseku životního prostředí

Rozdělovník k č. j.: 114672/2019/KUSK

Dotčené územní samosprávné celky:

- 1/ Středočeský kraj, zde
- 2/ Obec Úholičky, Náves 10, 252 64 Úholičky
- 3/ Obec Tursko, Čestmírovo nám. 59, 252 65 Tursko

Dotčené správní úřady:

- 4/ Krajská hygienická stanice Středočeského kraje se sídlem v Praze, územní pracoviště Praha - východ, Dittrichova 17, 128 01 Praha 2
- 5/ ČIŽP OI Praha, Wolkerova 40, 160 00 Praha 6
- 6/ Městský úřad Černošice, odbor životního prostředí, Podskalská 1290/19, 120 00 Praha 2
- 7/ Krajský úřad Středočeského kraje, odbor životního prostředí a zemědělství, zde

Oznamovatel:

- 8/ FCC Regios, a.s., Úholičky 215, 252 64 Velké Přílepy

Na vědomí:

- 9/ Obecní úřad Velké Přílepy, stavební úřad, Pražská 162, 252 64 Velké Přílepy
- 10/ Ing. Luboš Štancl, AZ GEO, s.r.o., Antošovická 256/54, 711 00 Ostrava